

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. detsember 2022
(OR. en)

16295/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0421(NLE)

FISC 270
ECOFIN 1368

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	15. detsember 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 727 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse rakendusotsust 2013/676/EL seoses Rumeeniale erimeetme (millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193) jätkuvaks kohaldamiseks antud loa pikendamisega

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 727 final.

Lisatud: COM(2022) 727 final

Brüssel, 15.12.2022
COM(2022) 727 final

2022/0421 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2013/676/EL seoses Rumeeniale erimeetme (millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193) jätkuvaks kohaldamiseks antud loa pikendamisega

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“¹) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumise korda või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 8. aprillil 2022 registreeritud kirjaga taotles Rumeenia Vabariik (edaspidi „Rumeenia“) luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193, mis käsitleb käibemaksu maksmise eest vastutavat isikut. 28. juunil 2022 registreeritud kirjas palus komisjon Rumeenialt lisateavet taotluse kohta, millele Rumeenia 22. augustil 2022 registreeritud kirjaga ka vastas.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teavitas komisjon Rumeenia taotlusest 1. septembril 2022 kõiki liikmesriike, välja arvatud Hispaania, ja 2. septembril 2022 Hispaaniat. Komisjon teatas 5. septembri 2022. aasta kirjaga Rumeeniale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artikli 193 kohaselt peab harilikult tasuma käibemaksu kaupu tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane.

Vastavalt käibemaksudirektiivi artiklile 395 võivad liikmesriigid kohaldada meetmeid, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist, kui nõukogu on neile andnud loa.

Rumeenia taotles 2009. aastal erandit, et saada luba kohaldada pöördmaksustamist muu hulgas puittoodete tarnete suhtes. Selle menetluse kohaselt vastutab käibemaksu tasumise eest maksukohustuslane, kellele tarneid tehakse. Kõnealused puittooted hõlmavad konkreetsemalt kasvavat metsa, ümarpuitu või lõigatud puitu, küttepuitu, puidutooteid, samuti nelinurkse ristlõikega puitu või puiduhaket ning töötlemata, töödeldud või pooltöödeldud puitu.

Nõukogu andis andnud Rumeeniale loa erimeetme kehtestamiseks algselt nõukogu rakendusotsusega 2010/583/EL² kuni 31. detsembrini 2013 ning puittoodete osas pikendati seda seejärel nõukogu rakendusotsusega 2013/676/EL³ kuni 31. detsembrini 2016, nõukogu

---

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² Nõukogu 27. septembri 2010. aasta rakendusotsus 2010/583/EL, mille kohaselt lubatakse Rumeenial kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 256, 30.9.2010, lk 27).

³ Nõukogu 15. novembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/676/EL, mille kohaselt lubatakse Rumeenial jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 (ELT L 316, 27.11.2013, lk 31).

rakendusotsusega (EL) 2016/1206⁴ kuni 31. detsembrini 2019 ja nõukogu rakendusotsusega (EL) 2019/1593⁵ kuni 31. detsembrini 2022.

Nüüd on Rumeenia uuesti taotlenud kõnealuste puittoodete tarnete pöördmaksustamisega seotud erandi kehtivusaja pikendamist.

Vastavalt Rumeenia aruandele, mis esitati koos taotlusega pikendada meetet, mille kohaselt määratakse eespool nimetatud puittoodete tarnete puhul käibemaksu tasumise eest vastutavaks isikuks kaubasaaja, on kõnealune meede aidanud ära hoida maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist selles sektoris, kus tegutseb arvukalt väikeseid edasimüüjaid ja vahendajaid, keda on maksuasutustel keeruline kontrollida.

Üldiselt lubatakse erandeid teha piiratud ajavahemiku jooksul, et oleks võimalik hinnata, kas erimeede on sobiv ja tõhus, ning anda liikmesriikidele aega võtta vastu muid tavapäraseid meetmeid, et kõrvaldada probleem enne erimeetme kehtivuse lõppemist. Erandit, mille kohaselt võib kasutada pöördmaksustamist, on lubatud kohaldada üksnes erakorraliselt konkreetses valdkonnades, kus esineb pettusi, ning see on viimane abinõu.

Rumeenia selgituste kohaselt on astunud samme, et kehtestada siseriiklikus õiguses tavapäraseid meetmeid, mis aitavad võidelda käibemaksupettuse ja selle edasise leviku vastu puidu- ja puittoodetesektoris, nagu digiteerimisprojektid (RO e-Factura), kassaseadmete ühendamine, SAF-T, ostude ja tarnete üle tehtav järelevalve ning Rumeenia e-transpordi süsteem (transpordi järelevalve riigi territooriumil).

Kuna aga nende meetmete rakendamine on alles algusjärgus, peab Rumeenia vajalikuks jätkata puidu- ja puittoodetesektoris pöördmaksustamise kohaldamist pärast 1. jaanuari 2023, et veelgi vähendada maksudest kõrvalehoidumist selles sektoris.

Seepärast näib meetme kehtivuse pikendamine veel üheks piiratud ajavahemikuks olevat põhjendatud, kuna meede ei ole avaldanud negatiivset mõju pettuste ennetamisele jaemüügi tasandil, muudes sektorites või teistes liikmesriikides. Kuna õiguslikud ja faktilised asjaolud ei ole muutunud, tehakse ettepanek pikendada erandi kehtivust ja lubada Rumeenial seda kohaldada kuni 31. detsembrini 2025.

Seetõttu peaks Rumeenia kuni kõnealuse erandi kehtivusaja lõpuni rakendama täiel määral eespool osutatud muid tavapäraseid meetmeid, mis aitavad võidelda puidusektoris käibemaksupettuse ja selle edasise leviku vastu. Selle tulemusena ei oleks kõnealuste tarnete osas vaja enam direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 erandeid teha.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Samasuguseid erandeid käibemaksudirektiivi artiklist 193 on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele, Portugalile⁶, Rumeeniale⁷ ja Leedule⁸.

---

⁴ Nõukogu 18. juuli 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/1206, millega muudetakse rakendusotsust 2013/676/EL, mille kohaselt lubatakse Rumeenial jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 (ELT L 198, 23.7.2016, lk 47).

⁵ Nõukogu 24. septembri 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/1593, millega muudetakse rakendusotsust 2013/676/EL, mille kohaselt lubatakse Rumeenial jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 (ELT L 248, 27.9.2019, lk 69–70).

⁶ Nõukogu 24. septembri 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/1592, millega antakse Portugalile luba kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 248, 27.9.2019, lk. 67–68).

Kavandatud meede on seega kooskõlas käibemaksudirektiivi kehtivate sätetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

• Proportsionaalsus

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga.

• Vahendi valik

Kavandatav vahend: nõukogu rakendusotsus.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksusätetest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on kõige sobivam õigusakt, sest selle saab adresseerida konkreetsele liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Käesolev ettepanek põhineb Rumeenia esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

• Mõjuhinnang

Üks levinumaid pettuseliike on see, kui puidu ja puittoodete turustusahelasse kaasatakse ettevõtjaid, kes koguvad käibemaksu, kuid ei maksa seda riigile, ning seejärel kaovad. Seejärel nõuavad nende kliendid sisendkäibemaksu mahaarvamise õigusele tuginedes tagasi summad, mida ei ole kunagi riigieelarvesse makstud.

Puittooted moodustavad suurima osa Rumeenia metsamajandusest. 2020. aasta lõpus oli Rumeenia metsamaa pindala 6 604 200 ha ehk 27,66 % riigi kogupindalast.

Pöördmaksustamist, mis on taotletud erimeede, kohaldatakse ainult Rumeenias käibemaksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslaste vaheliste tehingute suhtes.

---

⁷ Nõukogu 4. detsembri 2018. aasta rakendusotsus (EL) 2018/1920, millega muudetakse rakendusotsust 2010/99/EL, millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada selle meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 311, 7.12.2018, lk 34–35).

⁸ Nõukogu 18. jaanuari 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/81, millega muudetakse rakendusotsust 2009/1008/EL, millega lubatakse Läti Vabariigil pikendada meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 13, 20.1.2022, lk 49–50).

Pöördmaksustamine võib mõjutada teiste liikmesriikide maksukohustuslasi üksnes siis, kui nad peavad end Rumeenias käibemaksukohustuslasena registreerima. Sellisel juhul kohaldatakse nende suhtes samu käibemaksueeskirju nagu Rumeenia ettevõtjate suhtes.

Pöördmaksustamise mehhanism on vähendanud juhtumeid, kus karussellpettuse tõttu makstakse tagasi summasid, mida ei ole riigieelarvesse kunagi makstud.

Pöördmaksustamise muud positiivsed mõjud on muu hulgas järgmised:

- tootjate suurem konkurentsivõime, et võidelda mustal turul tegutsevate üksuste tekitatud moonutuste vastu;
- selles valdkonnas varimajanduse märkimisväärne vähenemine, mis toob kaasa riigieelarve tulude suurenemise.

Eespool toodut arvesse võttes leiab Rumeenia, et pöördmaksustamise kohaldamine puidu ja puittoodete tarnete suhtes on saavutanud oma eesmärgi võidelda käibemaksupettuste vastu ja hoida ära nende levik, kuna kogutud maksude summa on suurenenud keskmiselt 46 077 Rumeenia leu võrra maksumaksja kohta.

Kuigi Rumeenia on pöördmaksustamise kohaldamisega saavutanud selles valdkonnas pettuste vastu võitlemisel positiivseid tulemusi, esineb pettusi endiselt, kuigi väiksemas ulatuses⁹.

Kõnealuse meetme pikendamine ei avalda negatiivset mõju lõpptarbimise etapis kogutud käibemaksutulude kogusummale ning seega ei mõjuta see negatiivselt liidu omavahendeid.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

Ettepanek on ajaliselt piiratud.

---

⁹ Maksukohustuslaste suhtes aastatel 2018–2021 puittoodete (NACE liigitus) osas tehtud maksukontrollid näitavad, et pettusejuhtumid on vähenenud, nagu Rumeenia oma taotluses ka teatas.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2013/676/EL seoses Rumeeniale erimeetme (millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193) jätkuvaks kohaldamiseks antud loa pikendamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi¹, eriti selle artikli 395 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 193 kohaselt tasub käibemaksu üldjuhul kaupu tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane.
- (2) Nõukogu rakendusotsustega 2010/583/EL² ja 2013/676/EL³ lubati Rumeenial kohaldada erimeedet (millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193) (edaspidi „erimeede“), mille kohaselt võib määrata käibemaksu tasumise eest vastutavaks maksukohustuslase, kellele teine maksukohustuslane puittooteid tarnib. Rakendusotsusega 2013/676/EL antud luba pikendati 31. detsembrini 2022.
- (3) Komisjonis 11. aprillil 2022 registreeritud kirjas taotles Rumeenia luba jätkata rakendusotsusega 2013/676/EL lubatud erimeetme kohaldamist pärast 31. detsembrit 2022. 28. juuni 2022. aasta kirjas palus komisjon Rumeenialt taotluse kohta lisateavet. Rumeenia esitas oma vastuse kirjas, mis registreeriti komisjonis 22. augustil 2022.
- (4) 1. septembri 2022. aasta kirjas edastas komisjon direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõigu kohaselt Rumeenia taotluse teistele liikmesriikidele, välja arvatud Hispaaniale. 2. septembri 2022. aasta kirjas edastas komisjon selle taotluse Hispaaniale. Komisjon teatas 5. septembri 2022. aasta kirjas Rumeeniale, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (5) Vastavalt teabele, mille Rumeenia esitas oma taotluses, ei ole erimeetme kohaldamise tinginud faktiline olukord muutunud. Lisaks nähtub Rumeenia ametiasutuste tehtud analüüsist, et meede on tõhusalt aidanud vähendada maksudest kõrvalehoidmist. Lisaks ei mõjuta erimeede negatiivselt käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid.

---

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² Nõukogu 27. septembri 2010. aasta rakendusotsus 2010/583/EL, mille kohaselt lubatakse Rumeenial kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 256, 30.9.2010, lk 27).

³ Nõukogu 15. novembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/676/EL, mille kohaselt lubatakse Rumeenial jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 (ELT L 316, 27.11.2013, lk 31).

- (6) Erimeede on taotletavate eesmärkidega proportsionaalne, kuna see piirdub väga konkreetsete tegevusvaldkondadega sektoris, kus on märkimisväärseid probleeme maksudest kõrvalehoidmisega ja maksustamise vältimisega. Samuti ei mõjutaks meetme jätkuv kohaldamine negatiivselt pettuste ärahoidmist jaemüügi tasandil, muudes sektorites ega teistes liikmesriikides.
- (7) Üldiselt lubatakse erandeid kehtestada piiratud tähtajaks, et oleks võimalik hinnata erimeetmete sobivust ja tõhusust. Erandid annavad liikmesriikidele aega kehtestada riiklikul tasandil muid tavapäraseid meetmeid, et jälgida materjalide liikumist, käibemaksu tasumist ja maksukohustuslaste vastavust nõuetele, mis peaks lahendama vastava probleemi kuni erandi kehtivusaja lõpuni, muutes seega erandi pikendamise ülearuseks. Erandit, mille kohaselt võib kasutada pöördmaksustamist, on lubatud kohaldada üksnes erakorraliselt konkreetsetes valdkondades, kus esineb pettusi, ning see on viimane abinõu. Seetõttu peaks Rumeenia enne käesoleva rakendusotsuse kohase erimeetme kehtivusaja pikendamist rakendama muid tavapäraseid meetmeid, et võidelda käibemaksupettuste vastu puiduturul ja neid ära hoida, et erimeetme pikendamine ei oleks enam vajalik.
- (8) Seepärast on asjakohane rakendusotsuses 2013/676/EL sätestatud loa kehtivust pikendada. Rumeeniale antud loa kehtivusaja pikendamine peaks olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata erimeetme tõhusust ja sobivust.
- (9) Seepärast tuleks rakendusotsust 2013/676/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2013/676/EL artiklis 1 asendatakse kuupäev „31. detsember 2022“ kuupäevaga „31. detsember 2025“.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*